

Jacob W. F. Lennberg
Stiftelsen norsk Okkupasjonshistorie, 2014

Kvint

INSTITUTET FÖR
OFFENTLIG OCH INTERNATIONELL RÄTT

Stockholm den 19 maj 1995.

Uggleviksgatan 9II
S-114 27 Stockholm
Tel. 08-21 62 44, 41 49 89
Pg 35 32 22-3. Pg klient 77 12 22-7
Svenska Handelsbanken 390 168 181
Organisationsnummer 556043-4481

09502

KOPI

Fax : 46 + (8) 21 38 74

*Hva Hakon har
svart net jeg ikke
B.F.*

Redaktören Hakon Warendorph
Institutt for Norsk Okkupasjonshistorie
Postboks 3239 Elisenberg
N-0208 Oslo

Käre Warendorph

Jag tittar i Folk og Land nr 4 - 1995 och ser att Ni har gjort gott bruk av Elnø Nivajas artikel som jag sände Er - t.o.m. så att min egen märkning framträder. Det sista är onödigt.

Jag tillåter mig att bifoga ett klipp ur International Herald Tribune som kanske inte finner sin väg på egen hand till Ert Institutt. Ni kanske har anledning att göra mera av Mitterands tal 'på dödsbädden'.

I samma nummer av Folk og Land, under rubriken "De ubehagelige fakta", omnämns "en av Norges fremste folkerettslaerde, professor i rettsfilosofi, dr. philos. og dr. juris Herman Aall (1871-1957)". Detta låter ju imponerande men jag har faktiskt aldrig förut hört talas om honom. Däremot har jag en ung Amanuensis Jørgen Aall i min Club Bergen (s 4 i bif. katalog). Får jag utbe mig litet kompletterande upplysningar om gamle Herman Aall, bl.a. med sikte på om det föreligger någon släktskap. Norge är ju ett ganska oligarkiskt samhälle och det verkar inte osannolikt att man fortsätter i faders fotspår inom sådana lärdomsfamiljer. Om det föreligger släktskap har det ett visst förklaringsvärde.

Slutligen en mera allmän sak. Jag har förstått att den norska frivilligkåren på ostfronten nu till sist har accepterats för den obestriddliga militära expertis som den besitter och att man fått inbjudan till expertmöten avhandlande militära erfarenheter av betydelse för Norge. Icke desto mindre är det frapperande med vilken intensitet som hatet, bitterheten och förföljelsen har bedrivits. Jag tycker mig skönja en koppling här till socialdemokratin i Sverige och vad som yppats efter attentatet på Olof Palme - en kampanj som man på socialdemokratiskt håll släppte lös i syfte att avslöja "Palmehatet".

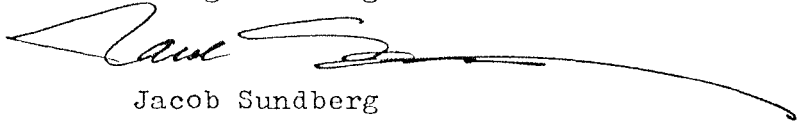
Mycket av den indignation som exploderat tycks vara en slags chockverkan. Man har icke alltid förstått hur djupt, nästan religiöst som man på den socialdemokratiska sidan identifierat sig med sin statsform - och detta gäller på båda sidor om Kölen. Den norska justitieministern Inger Louise Valle gav saken ett nästan rörande uttryck i sitt föredrag i Kriminalistforeningen 30.11.1976 då hon förklarade :

Mange er jo etterhvert enige i at et demokratisk velferessamfunn basert på solidaritet og likeverd er den beste samfunnsform en kan skape for menneskene, man da må det også aksepteres at det er et viktig politisk og kriminalpolitisk spørsmål å skape respekt for den lovgivning som er en nødvendig forutsetning for en slik samfunnsform.

Man kan ha många synpunkter på denna juridiskt-moraliska uppläggning av problematiken, men ingen kan bestrida att det är mycket kategoriskt formulerat. Andra sidan av detta är det raseri som drabbar dem som påvisar fel i samhällsformen och särskilt dem som drar egna slutsatser i praktisk handling från de fel som man funnit. Detta karakteriserar den socialdemokratiska hållningen i Sverige till Europakonventionen om de mänskliga rättigheterna, som haft en särskild förmåga att lyfta fram till allmänt beskådande just fel i samhällsformen. Men det förefaller att finnas en parallell till det raseri som drabbat de norska frivilliga på ostfronten, accentuerat i samband med sten-monumentet i Lappland, om man läser Arnfinn Viks artikel "Norrmän i krig för Finland" (Hbl 26.3.94) och vad han har att säga om innebörden av Arbeiderpartiregjeringens identifiering med "riddere av de brukne gevaer, marxistenøes merke". Jag vill minnas att min far, professor Halvar G.F. Sundberg, hade en liten vers i "Den norska rättsuppgörelsen" med hänvisning till det ohyggliga sätt på vilket verkligheten besannat kritiken mot den politiken.

Om denna parallell har något värde kanske det kan finnas anledning att rikta artilleriet mot fiendens svagheter och driva saken en smula offensivt. Det är på den punkten som jag tror att Ni kan ha glädje av Mitterands tal. Visserligen kan det vara svårt att formulera ett övertygande alternativ till Ingrid Valles samhälle, men man kan åtminstone som Mitterand fordra att man dämpar överdriftern och diskuterar svagheter i lugn och sansad ton. Jessica Methews har i International Herald Tribune 18.5.95 formulerat vad man kan begära och vilka skadeverkningar som raseriutbrotten och hatet på andra sidan för med sig. Den är läsvärd. Jag bifogar en kopia av den också.

Med vänlig hälsning

Jacob Sundberg